

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0409.67. 1141

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

A-ชดช. 2546

เรื่อง การเข้าร่วมค้ำใช้ในราชการ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. หลักเกณฑ์การคำนวณค่าเข้าร่วมมาใช้ในราชการ
  2. ตัวอย่างการคำนวณอัตราค่าเข้าร่วมสู่ส่วนกลาง
  3. ตัวอย่างการคำนวณอัตราค่าเข้าร่วมประจำตำแหน่ง

ตามที่คณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2546 ให้กระทรวงการคลังและสำนักงานประมาณเร่งดำเนินการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขระเบียบ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าร่วมค้ำใช้ในราชการ ตลอดจนมติคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การเข้าร่วมค้ำใช้จากภาคเอกชนมาใช้ในราชการ มีความเหมาะสม คุ่มค่า เช่น ระยะเวลาเช่า เป็นต้น แล้วเสนอคณะกรรมการก่อนแจ้งเวียนให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ และในระหว่างที่ยังดำเนินการดังกล่าวไม่แล้วเสร็จ ให้ส่วนราชการระลอกการเช่ารถไว้ก่อน ยกเว้นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อราชการ. นั้น

กระทรวงการคลังและสำนักงานประมาณได้พิจารณาร่วมกันแล้ว ขอเรียนดังนี้

1. ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0502/ว 101 ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2533 และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0526.5/ว 28596 ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2540 กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลเบิกจ่ายเงินงบประมาณในหมวดค่าตอบแทน วัสดุ หรือหมวดอื่น ๆ ที่เบิกจ่ายในลักษณะหมวดดังกล่าวข้างต้นได้ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะกรรมการ หรือรายการที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้จ่ายได้ ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายที่หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณสามารถให้ดูแลเบิกจ่ายได้ดังกล่าวจะต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งเป็นหน้าที่หลักโดยตรงตามกฎหมายของส่วนราชการนั้น หรือที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

สำหรับการเบิกจ่ายเงินเป็นค่าเช่ารถยนต์ของส่วนราชการไว้ใช้ในราชการเป็นรายการค่าใช้จ่ายที่ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีหรือรายการที่กระทรวงการคลัง อนุญาตให้ส่วนราชการเบิกจ่ายได้ ดังนั้น หากส่วนราชการไม่ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อจัดซื้อ รถส่วนบุคคลและรถประจำตำแหน่ง และมีความจำเป็นต้องเช่ารถยนต์ไว้ใช้ในการปฏิบัติราชการ และมีเงิน งบประมาณ งบดำเนินงานเพื่อการเช่าเพียงพอ จึงสามารถดำเนินการเช่าและเบิกจ่ายค่าเช่ารถยนต์ ดังกล่าวได้เท่าที่จ่ายจริง ตามความจำเป็นและประหยัด โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ของส่วนราชการนั้นให้มีประสิทธิภาพโดยไม่ต้องขออนุมัติกระทรวงการคลัง ตามนัยหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น

2. เนื่องจากปรากฏว่า ส่วนราชการดำเนินการเช่ารถยนต์จากภาคเอกชนไว้ใช้ในราชการแตกต่างกัน เช่น เช่ารถยนต์ที่มีขนาดเครื่องยนต์สูงเกินความจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติราชการ เช่ารถยนต์ที่มีขนาดเครื่องยนต์เท่ากัน ระยะเวลาการเช่าเท่ากัน แต่อัตราค่าเช่าแตกต่างกัน ทำให้ รัฐต้องจ่ายเงินค่าเช่าสูงเกินความจำเป็น ซึ่งกรมบัญชีกลางและสำนักงานงบประมาณได้ประชุมหารือร่วมกัน แล้วเห็นว่า เพื่อให้ส่วนราชการเบิกจ่ายเงินค่าเช่ารถยนต์ไว้ใช้ในราชการเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2546 จึงเห็นสมควรกำหนดให้ส่วนราชการ ที่จะเช่ารถไว้ใช้ในราชการถือปฏิบัติ ดังนี้

2.1 หลักเกณฑ์การคำนวณค่าเช่ารถส่วนบุคคลและรถประจำตำแหน่งมาใช้ในราชการ ประกอบด้วย

(1) ราคารถที่นำมาคำนวณค่าเช่าใช้ราคาตามบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ ของสำนักงานงบประมาณ โดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งราคานี้อาจเปลี่ยนแปลงได้เมื่อสำนักงานงบประมาณ มีการปรับบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์

(2) ค่าเช่าคิดเป็นรายเดือน และมีระยะเวลาเช่า 5 ปี เนื่องจากเป็นระยะเวลา ที่ราชการได้ประโยชน์สูงสุด

(3) มูลค่าราคาคำนวนจากหลักเกณฑ์การคิดค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 ปีที่ 4 และปีที่ 5 เป็นร้อยละ 80, 66, 53, 39 และ 26 ตามลำดับ

(4) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ (MLR) (โดยใช้อัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำเฉลี่ยของ ธนาคารพาณิชย์ 5 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)) บวก 2 ซึ่งอัตราดอกเบี้ยนี้อาจเปลี่ยนแปลงตามสภาพและช่วงเวลาที่ทำสัญญาเช่าแต่ละครั้ง

กำหนด

(5) ค่าใช้จ่ายอื่น ได้แก่

- ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ กำหนดให้ร้อยละ 7 ของราคารถ
- ค่าบำรุงรักษาและน้ำมันหล่อลื่นใช้ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานประมาณ

- ค่าเบี้ยประกันภัยชั้น 1 ให้คิดไม่เกินร้อยละ 2.4 ของราคารถ

- ค่าจดทะเบียนและภาษีรถใหม่ใช้ตามอัตรากรมการขนส่งทางบก

(6) ภาษีมูลค่าเพิ่ม ร้อยละ 7

(7) ค่าอำนวยความสะดวก และค่ารถทดแทน ร้อยละ 12

(8) ค่ากำไร ร้อยละ 8

นำรายการต่าง ๆ ตาม (1) - (8) มาคำนวณหาค่าเช่ารถ ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นค่าเช่ารถส่วนกลางและรถประจำตำแหน่งต่อเดือนปรับเป็นเลขกลม ปรากฏรายละเอียดตามหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเช่ารถมาไว้ในราชการตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

2.2 นำหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเช่ารถมาใช้ในราชการตามข้อ 2.1 มาใช้ในการคำนวณค่าเช่ารถทั้งรถส่วนกลาง และรถประจำตำแหน่ง ดังตัวอย่างการคำนวณราคาค่าเช่ารถส่วนกลางและรถประจำตำแหน่งตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2 และ 3

กรณีส่วนราชการมีความจำเป็นต้องเช่ารถส่วนกลางประเภทที่แตกต่างไปจากตัวอย่างการคำนวณอัตราค่าเช่ารถส่วนกลางที่กำหนดให้นำราคารถตามบัญชีราคามาตรฐานคูณกับอัตราที่กำหนดหาอัตราค่าเช่ารถตามรายการที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเช่ารถมาใช้ในราชการ กรณีส่วนราชการเช่ารถหรือคนขับรถ ให้คำนวณอัตราค่าจ้างเดือนจะไม่เกิน

7,600 บาท

2.3 เงื่อนไขการเช่า

(1) การเช่ารถในแต่ละครั้งให้ทำสัญญาเช่าเป็นระยะเวลา 5 ปี โดยให้ทำสัญญากับบริษัท หรือผู้ประกอบการซึ่งจดทะเบียนให้บริการเช่ารถโดยตรง และต้องเป็นรถใหม่ไม่เคยใช้งานมาก่อน

(2) กรณีรถเสีย หรือเกิดอุบัติเหตุ บริษัทผู้ให้เช่าต้องจัดหารถในสภาพตามสัญญาเช่ามาทดแทนให้ทันที

(3) สัญญาเช่ารถให้ทำตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด ในระหว่างที่การกำหนดแบบสัญญายังไม่แล้วเสร็จ ให้ส่วนราชการกำหนดแบบสัญญา และส่งให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

2.4 ให้ส่วนราชการเบิกจ่ายเงินค่าเช่ารถส่วนกลางและรถประจำตำแหน่งเท่าที่จ่ายจริงไม่เกินอัตราค่าเช่ารถที่คำนวณได้ และภายในวงเงินงบประมาณสำหรับการเช่ารถตามที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานประมาณ และห้ามโอนหรือนำเงินจากรายการอื่นในงบดำเนินงาน (รายการค่าสาธารณูปโภค ค่าตอบแทน และค่าวัสดุ) มาใช้เพื่อการเช่ารถ

2.5 การก่อกำเนิดขึ้นตามสัญญาเช่าเป็นระยะเวลา 5 ปีดังกล่าว ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(1) เนื่องจากในปัจจุบันประมาณ พ.ศ. 2546 อาจมีส่วนราชการบางแห่ง โดยเฉพาะส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามการปฏิรูประบบราชการ มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องเช่ารถไว้ใช้ในราชการ แต่มิได้ตั้งงบประมาณเพื่อการนี้ไว้ เพื่อมิให้เป็นภาระในการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติเป็นหลักการให้ส่วนราชการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนดังกล่าว สามารถก่อกำเนิดขึ้นตามสัญญาเช่ารถเป็นระยะเวลา 5 ปีได้ ตามนัยมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการแจ้งให้สำนักงานงบประมาณทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

(2) สำหรับการดำเนินการเช่ารถดังกล่าวตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 เป็นต้นไป ส่วนราชการต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเพื่อก่อกำเนิดขึ้นตามสัญญาเช่ารถตามนัยมาตรา 23 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

2.6 ส่วนราชการใดมีความจำเป็นต้องเช่ารถประเภทพิเศษซึ่งแตกต่างไปจากบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงานประมาณ และการยกเว้นให้ส่วนราชการปฏิบัตินอกเหนือหลักเกณฑ์ที่กำหนด เห็นสมควรให้กระทรวงการคลังพิจารณาร่วมกับสำนักงานประมาณต่อไป

2.7 การพิจารณา วินิจฉัย ตอบข้อหารือเกี่ยวกับการเช่ารถ เห็นสมควรให้กระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณา

2.8 ให้ส่วนราชการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยเคร่งครัด

3. นอกจากการซื้อหรือเช่ารถมาใช้ในราชการแล้ว เพื่อให้ราชการได้ประโยชน์ และเพื่อมิให้เป็นภาระในเรื่องงบประมาณ และการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดหารถประจำตำแหน่ง การจัดสรรงบประมาณในลักษณะสำคัญคือมอบหมายแทนการจัดหารถประจำตำแหน่ง สำหรับข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับรถประจำตำแหน่งจะเป็นทางเลือกหนึ่ง หากคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทนหม้าย สำหรับข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับรถประจำตำแหน่ง เห็นควรมอบให้กระทรวงการคลังรับไปศึกษาร่วมกับสำนักงานประมาณ สำนักงาน ก.พ. และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง และกำหนดระเบียบปฏิบัติให้สอดคล้องต่อไป

4. เนื่องจากตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 12 กำหนดให้สำนักงานประมาณโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ของขนาดเครื่องยนต์รถประจำตำแหน่ง รถส่วนบุคคล รถรับรอง และรถรับรองประจำจังหวัด ส่วนราคาให้เป็นไปตามที่สำนักงานประมาณกำหนด และเนื่องจากราคารถยนต์ปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การพิจารณาปรับราคามาตรฐานรถประจำตำแหน่ง ทำให้อัตราเครื่องยนต์ของรถประจำตำแหน่งอธิบดีหรือเทียบเท่าเพิ่มขึ้นเป็นระหว่าง 2,000 - 2,400 ซี.ซี. ประกอบกับหลักเกณฑ์การคำนวณอัตราค่าเช่ารถฯ ได้กำหนดให้นำราคารถยนต์ตามบัญชีราคามาตรฐานของสำนักงานประมาณมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณด้วย จึงเห็นสมควรปรับขนาดเครื่องยนต์รถประจำตำแหน่งอธิบดีหรือเทียบเท่าเป็น 2,000 - 2,400 ซี.ซี. และ

เพื่อเป็นการลดขั้นตอนในการปฏิบัติ และเป็นการแบ่งเบาภาระของคณะรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรอนุมัติหลักการให้สำนักงานประมาณเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ของขนาดเครื่องยนต์รถประจำตำแหน่ง รดส่วนกลาง รถรับรอง และรถรับรองประจำจังหวัด รวมทั้งการปรับขนาดเครื่องยนต์ของรถประเภทต่าง ๆ ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับการปรับราคารดดังกล่าวได้เช่นเดียวกับการกำหนดราคาราคามาตรฐานรถ โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการแก้ไขระเบียบฯ ให้สอดคล้องต่อไป

5. ในกรณีการจัดหารถประจำตำแหน่งและรถนั่งส่วนกลางนั้นจะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีหลักการสำหรับการจัดหารถให้เป็นกรรมสิทธิ์ของทางราชการ และกำหนดให้จัดหาโดยการซื้อมิได้กำหนดเรื่องการเช่าไว้เป็นการเฉพาะอย่างชัดเจน จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะให้ความเห็นชอบแนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์การเช่ารถราชการตามที่กระทรวงการคลังและสำนักงานประมาณนำเสนอเป็นกรณีพิเศษ และหากผลการดำเนินการเช่ารถราชการในช่วงระยะเวลาที่จะประเมินได้ ก่อให้เกิดประโยชน์โดยรวม ก็ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณานำไปปรับปรุง แก้ไขระเบียบฯ ดังกล่าวให้สามารถรองรับการจัดหาโดยวิธีเช่าได้อย่างเหมาะสมและเป็นมาตรฐานเดียวกันเป็นการถาวรต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยเอก,

(สุชาติ เชาววิศิษฏ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานด้านกฎหมายและระเบียบการคลัง

กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านค่าใช้จ่ายในการบริหาร

โทร. 0-2273-9984